

Ein bygdamynd.

HANN lá og hevði ligið við óveðri — vindi og stormi — nú so at siga allan samlan seinrapartin av heystinum og út á hálfan veturin. Áttarskifti var í heilum, hann mól og mól, var eitt sindur vestligur í dag, so aftur lækkaður niðuraftur við ódnarstormi í morgin. Ein lítill linn var onkundag uppímillum, men tung og trong luft og brimgangur í vestursjónum, sum hovrdist eins og ein kvald, ond dunan úr jörðini og ljóðaði fram fyrri alt og elli teg, hvar tú var, inni sum úti, heima við hús sum burtur í þó ella laga. Og so látið linnin hevði staðið á eina ókt ella longri, brann hann á aftur. Vætan bloytti alt upp; þour og hagi var svartur sum eitt einasta evjudiki, grasstráini vóru oskulit, ár og keldur komu flóðandi oman eftir brekkum og skruddu við sær grót og moldbókkar oman úr erva, og regnið osti áirnar upp, so tær komu boltrandi og oysandi oman úr fjøllunum, sum vildi tær flóða oman yvir alt og floyta bæði livandi og deytt við sær til havs. Hvirlurnar brustu millum skorðini og froystu hyljar og áarlókir upp og koma so hvassasandi við einari vatnflóð fram- andan sær, lóku sum av ovurhuga í tær lágu lonirnar, hvortungar av síðari lundasinu, sum ætlaðu tær at skræða alt uttan av teimum og hava tær standandi blóðnaknar eftir sýnandi seg í øllum sínum vesaldomi; so skræddu tær eina hvorja gamla hjallrim leysa, sum í manna minni hevði fligið loyvi í friði at hanga og verja fyrri teimum neyðar bitum, id inn- anfyri ligu ella lógu. Nú fór hann, vindurin, so óndskapsligur og skaðfrúr sína leið og tveitti hesa neyðar rim hangandi leysa og hanga við einum soverðum einstóðandi sorgfullum ljóði, meðan gjostur og pustran streyk inn í hjallin, kveistraði tvortur um okkurt nakði hálturt lambskrov, id hekk uppi í tróðrinum. Ýlið fór hvirluni minkaði og tongdist so, inntil tað hoyrdist sum ein long fjar tútan, og so lók ljóðið seg uppáftur, látið hann kom til sjós og oysti sjógvinn upp í eina glæðu, id stóð javnt við fjallaróðirnar. Tað fór sum ein lív hvasan út eftir firðinum og svann so knappiga burtur, og eftir var so ein óhugnaligur stílni, so ein kendi á sær sum eina óttafala ánan um okendan vanda, ein ventandi ófrið. Alt hetta ófýsislaga uttandura kom so eisini treingjandi seg innanhýsis. Vætan rann úr tí svarta tróðrinum, og skylið lá útyvir og byrgdi fyrri tí sindri av ljósi, sum annars plagdi at sleppa sær niður ígjøgnum ljóðaran; men ótættur var hann, og so dryppaki tað í heilum, hetta syrgliga dryppið — so hyljar stóðu á gólvinum og boraðu seg niður í sandin, id stroyddur var á gólvíð. Fólk sótu og skutraðu sær, trongdu seg saman um eldin og sótu so og slotaðu eftir hvirlunum og lurtadu eftir dryppunum á gólvíð og regninum

ÚR SUÐUROY

sum brast móti skjoldrinum og sílaði í tún og rennur. So sanniliga vóru tað tungir dagar bæði fyrri fólk og fæ. Adventin var nú byrjað, og bátur hevði enn ikki verið á sjógv, síðan um vetur- nætur. Tá minkaði vetrarkosturin í nógvum húsum, eingin seiður var heldur flingin, og tey vóru fá, id høvdu grinda- ella kjóthjallarnar at fara í. Og um so var, at onkur var so væl áborin við dogurdamat ella átti ein kjóthita ella eina ella tær lunnur av korni, so livdist kortini ikki handilin fyrri uttan.

Mjolkassin varð rystur, um onkur sáðin var eftir, so frætt, at tað fekkst ein drýlbili, og so varð okkurt lítið sent avstað í handilin at fáa nokur pund í mjóli, grýnum og eitt ½ pund av sukuri — tað var harvið.

Lítið mundi vera eftir á seðlinum? Jú, so var, nú var uppi, tær krónurnar id seinast komu inn! Og har vóru nakrar krónur komnar í skuld. — Fiskaparturin var í teirri tíðini settur upp á seðlar, og tað sum keypt varð, varð so avtikið so hvørt. —

Óvitin krámaði henda grómuta seðilin í nevan og helt avstað, tvassandi gjøgnum mórana oman í handilin at fáa tey slogini id vóru fyrri neyðini, líka visti neyðardýrið, hvussu til stóð á seðlinum — pappfrið skuldi hann hava við sær so var sagt — Mjól, grýn og sukur. —

Hin grómuta seðilin var latin áteknadur og tveittur aftur, blóðskapurin var so sum so vist í dag.

Veðrið stóð inn í handlarnar eisini. Tað kendist sum blandaði ófýsni og vætan seg við royktámið undir loftinum og legði seg á handilsmannin og tey, id inni vóru.

Veðrið ringt tíðirnar ringar. Óvitin háláði matvorurur í føvningin, krámaði seðilin, sum hevði fingið nakrar svartar blekk reglur aftur at, id ikki prýddi hann, og helt avstað aftur.

Hann klintaðist við lásið á hurðini, sum var so treytt at fáa upp, og ring var hurðin at halda í óveðrinum, onkur hjálpti honum, og so tvassandi út aftur í blótan við neyðsynjarvorum.

Men í halvari adventuni helm- aði í.

Hann steðgaði við ættina, vindurin minkaði, og friður kom á himmal og hav.

Nú var sum alt ernaðist upp. Tær longu lonirnar stóðu aftur so andbráðar eins og erpaðu tær sær av, at veður og vindur ikki hevði fingið kloddarnar uttan av teimum, Lundasinan hekk aftur so dovisliga og friðaliga niður í túnið, og hyljar og tjarnir svunnu, sum hevði okkurt verið og knappiga fyllt regnið upp úr teimum.

Eitt velsignað veður fall í fleiri dagar. Ein kundi siga, at tað stóð við klettin, rættiliga ókent hesa ársinstíð og einki

var eftir av sjóganginum fram- man undan uttan eitt káml minni frá rennisjónum og dunan frá brimganginum vestanfyri.

Tað fiskaðist so væl sum ikki í langar tíðir, og partarnir vuku aftur á seðlinum. Melannin frá bornunum hoyrdist so ljóðkát, og konufólk, eldru sum yngru hastaðu út úr eldinum og komu so fótlimar við torvleypu aftur av heiðini. Veðurlagið setti lív aftur í líðirnar og koyrði oll av húsunum. Nú var atventin so at siga komin at enda, komið var í seinastu viku; men veðrið hevði verið tað sama bæði á sjógv og landi, góðveður hvønn tann einasta dag, og hvør fjøl á sjógv. So kom leygardagurin seinasti dagur í adventini, og nú var jólavikan í durunum.

Morgunin hevði verið rættiliga góður. Stilt var, men skýggini drógu lágt, og hann hevði verið tjákk luftaður, ikki so rein luft sum teir finu dagarnar.

Um middag kom meiri ferð í rákið, og hann gjordi eitt kald- ligt lot av landsynningi. So fór hann eisini at tæla: ein soverðin blíkar ælingur, id kom sum eitt lítið tām innan úr havinum og dróg seg sum ein ljós rípa fram við fjallsíðuni. Tað var kalt regn, id úr honum kom.

Sjógvurin fór eisini at sýnast meira rørligur, nakrir aldurgyg- ir komu setandi inn ígjøgnum fjørðin og vuku so seigliga, tá teir komu inn móti landi.

Bátarnir fóru vist at koma. Hann fór at olla veðrið, og onkur hevði verið við hina lend- ingina vestan fyrri og segði frá at væl var av vindi, og brimið tók at vaksa.

Høvdu teir farið og skundað sær, áðrenn brimið vaks meira — hildu heimafólkini og slotaðu eftir ófriðaljóðinum úr vestur- sjónum. — Tað var nú vist einki at ivast í, at teir fóru at nærkast landi; teir vóru ikki so langt burtur og sóu, at hann ot- laði kyrruna, nú id leið á dagin.

Brimið frá vestursjónum ment- ist alt; tað var sum tað kom aftur við kuldanum og óveðurs- minninum og bar ófýsni inn aftur um gáttina og legði tógn á goturnar.

Fleiri bátar vóru komnir — sögdu tey — og teir máttu bjarg- ast í skundi. — Tey fóru so skjótt avstað og sögdu ikki meir enn hálv tíðindi til tann, id spurdi.

Sum dagurin seinkaði, tók hann til í briminum, og enn vóru ikki allir bátarnir komnir. Fólk gingu og stóðu í flokkum á vegnum, og tey skjálvtadu sum landsynningurin longu fór teim- um at beini við notran og inn- kulda.

Fáir menn sóust enn at vera til húsa komnir, bara teir av tí fyrsta bátinum — teir bíðaðu sjálvandi eftir teimum, id ikki vóru komnir at landi at geva teimum hjálp um kravdist. —

Regn fór nú at koma og bloytti aftur alt upp. —

Onkur kom so ogav á av lend- ingini, segði tíðindi frá ókyrruni og skundaði sær so avstað aftur — tað var sum eingin friður var á fólk. —

Öll spurdu eftir sínum, men lítið vistist frá at siga, — hesin ella hesin tóktist at vera komin men vistu ikki so rættiliga. —

Fyri hvørt ella hvørji, id komu var tað, sum tey bóru við sær vandan úr briminum, óttan, tá bátarnir lenda og ein áning um at okkurt ilt fór kanska at henda, onkur ólukka.

So kom ein flokkur av óvitum rennandi, teir runnu uttan at steðga, runnu ikki sum óvitar vanligja plæga at renna, tað var sum okkurt elli teir, nokur vaksin fólk komu aftaná, tey gingu so hoygd, konufólkini høvdu drigið turriklaðið niður í eyguni. Ring tíðindi vóru í ferðini — tað sást. — Tað var sum ófrættin fylg- ist við teimum, sýndi seg á teimum áðrenn tey komu so nær, og visti teimum, id hugdu eftir, at ilt var á ferð.

Ein bátur var so larður í briminum, nógvir menn vóru deyðir ein bátsskipan, sum á land var komin, var farin at hjálpa teimum og summir av teimum vóru so eisini sjólátir. — Tey trúnaðu niður, id frættu tað var sum ein kold ánd streyk gjøgnum flokkarnar, og blásti tey inn aftur at eldinum. Tað svann so burtur, tað id úti gekk, í túninum tómdust við fólk; tey gingu so, sum fylgdu tey longu líki, og hurðarnar vóru so afturlatnar, sum skuldu tær aldrin farið upp aftur.

Menninir komu tómhentir aftur av sjónum, summir bóru ímillum sín, teir id upp aftur vóru slignir. —

Sum ein svartur ófrættis fuglur fór presturin gjøgnum bygdina, eitt vist tekin á, at deydsmanns- boð vóru at bera. Teir høvdu bíðið prestin fara við tíðindun- um. Teir troystaðu sær ikki at fara inn í húsini at siga frá. Einkur vóru sum kanska fleiri ferðir høvdu fingið slík tíðindi.

Ein tung gongd at koma og bera soverðin boð! — Men Harrans tenari var næstur at senda, bera teimum boð um ring og tung jól, men saman við boðunum at bera troyst frá tí harra, hvors gerning, hann var settur at rokta — friðarsfúrstin, sum læt tey mólast aftur id her bráðliga skiltust í gleði og gleimi. — Hann var sum frá øðrum heimi, hesin myrkklaðið mað- urin, eitt boð, id gav fólk hóman um ævuna, og tað, id er aftan- fyrri stríð og strev í hesum heim.

Klinkan fór so spakuliga upp og niður, har hann fór inn. Ljóðið frá klinkuni var sum eitt id kvetti ein frá øllum, id kært var her niðri. —

Bygðin lá nú so tómlig og tung-

lig eftir, sum ein manandi rødd hevði spjætt alt lív burtur. Ill- veðursdámurin seig niður yvir alt — lítið ljóðligt tóktist at fara og verða. — Tær longu lonirnar líkasum hongdu seg niðuraftur so neyðarsligar móti jarðamunnunum — tær tóktust at eldast so alt í einum alt erp- isligt fór av teimum. — Lógvinn fekk eitt óveðurslag aftur, og vindurin tóktist at fara aftur við einum slíkum hvøkki fram við húsunum.

Frøin úr góðveðrinum var hvorvin so knappiga úr bygð- ini, sum var hon sópað burtur av onkrum illvætti, og óveðurs- minnini, óveðurslagið var komið aftur

M. J.

Ansvarhavandi blaðstýrari fyrri Suðuroyar-síðuna: P. M. DAM

Lýsingar

JÓLAKORT

Í VOKRUM LITUM
FØROYSK OG DONSK

SENDAST UMGANGANDI
TIL BYGDIRNAR.

HJALMAR JACOBSENS

TELF. 84. BÓKAHANDL. TELF. 84.

Føroya málfelag

heldur aðalfund fríggjadagin 5. januar 1934 kl. 21 í Sjótleikar- húsinum.

Nevndin.

Licitation.

Arbejdet ved Betonfunda- mentet ved en Nybygning paa Havnepladsen i Thorshavn ud- bydes. Tilbud indgives til Under- tegnede, hos hvem Tegning og Betingelser udlaaes.

H. C. W.-Tørgard.

Skur til Salg.

Det paa Havnepladsen i Thors- havn ved "Gennemspregning- en" staaende Vandbygning- væsenet tilhørende en 2x5 m store Materialskur er til Salg og vil kunne besigtiges ved Hen- vendelse paa Ingeniørkontoret, hvor de nærmere Betingelser for Salget angives.

Skriftlige Tilbud i lukket Kon- volut mærket „Køb af Skur paa Havnepladsen“ modtages paa det nævnte Kontor indtil Fredag den 5. Januar 1934 Kl. 15, paa hvilket Tidspunkt de indkomne Tilbud vil blive aabnede i Over- værelse af de Bydende, der eventuelt maatte have indfun- det sig.

Thorshavn, den. 20. December 1933.

A. Fischer-Simonsen.

Lýsing.

Tað verður hervið gjørt kunn- ugt, at eftir góðkenning frá mi- nisterinum eru havnarpengarnir fyrri Tórshavnar havn frá 1. januar 1934 hekkjaðir frá 20 oyru til 25 oyru pr. nettoton.

Havnarnevndin.

Keypið frá teimum,

sum lúsa í

„Føroya Social-Demokrat“